

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 " . . . 10 " " " " . . . 5 "

Za Nemčijo 4-10-00. Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez dopolnane naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

»Vse za narod, svobodo in napredek« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Velesile in Balkan.

Balkanske države, ki se bojujejo s Turkom, so se strnile v tesno zvezo. Kaj vse ta zveza obsega, ni sicer docela znano javnosti, vendar pa prihaja na dan, da bo ta zveza važen faktor napram sedanjim velesilam, ki ne bodo mogle več po svoji volji kot doslej gospodovati nad Balkanom.

V zvezni balkanski državi ostane vsak narod zase v svoji državni organizaciji s svojim posebnim vladarjem, na čelu zveze pa bo stal eden izmed zveznih vladarjev kot primus inter pares, ki ga bodo menjaje volili. Nova zveza bo imela skupno carino in skupen denar; s posebno konvencijo se zednačijo tarifi železnic, pošt in brzojavov. Z drugimi državami sklenejo skupne trgovske pogodbe.

Tako nekako imajo zasnovano zvezo bojujoči se 4 balkanski narodi. Ali velevlasti zmenjavajo mnenja in še vedno sanjajo o rešitvi — Turčije. Vsaj Carigrad in nekaj okolice naj v najslabšem slučaju ostane Turčiji. Carigrad in Solun se proglasita za neutralni luki pod upravo guvernerjev, če se že ima res razdeliti evropska Turčija med bojujoče se 4 balkanske države.

Toda velevlasti mislijo, da rešijo Turčiji več, kar le mogoče, samo da bi se ne dvignili balkanski Slovani tako, kakor se tako neopravičeno bojijo te velevlasti. Če ostane Turke še pri moči v Evropi, bo on vedno še spodbudil in nemir bo na Balkanu, dočim dobra balkanska zveza po porazu Turčije vstvari zdrave razmere na Balkanu, ki bodo v korist tudi velevlastim tako zainteresovanim na dogodkih na Balkanu!

Ali tega ne sprevidijo marveč govorniki o intervenciji, in sicer menijo dunajski diplomatični krogi, da se bliža trenutek za intervencijo, pa če so za njo združene balkanske države ali ne! Ako bodo Turki med Drinopoljem in Carigradom poraženi, nastopi trenutek za intervencijo »v varstvo interesov Evrope«. Ako podležejo Bulgari, bi bilo po mnenju velevlasti še ugodnejše, ker tu bi se dalo več doseči za toli ljubljeno in velevlastim tako potrebno Turčijo. Turška vlada sanja o tem, da navzlic vsem zmagam Bulgarov, Srbov,

„Dulce et decorum est pro patria mori“.

Zopet je leto naokoli in pred nami vseh mrtvih dan. Smrt stopa bližje do nas, da slišimo, kako brusi svojo koso, pod katero pademo vsi. Smrt! Umreti! Odbojevati poslednji boj v življenju, boj s smrtjo, — kak strah pretrese mozeg in kosti marsikomu pri mislih na ločitev od sveta! Ali ker že mora biti nekaj pravice na tej sicer tako nepravilni zemlji, je splošna ta: da mora vsak umreti. Tu smo vsi jednaki, vsakega zadene.

Ali kako različne smrti umira človeški rod! Koliko je samomorov iz obupa, ker nesrečnika preganja usoda in mu je svet res le dolina solz. Koliko je nesreč! In vsaka iznajdba zahteva polno človeških žrtv. Gotovo so v manjšini tisti, ki zapro svoje oči po mimno in prijetno sprovedenem hodu po zemlji, v krogu svojih dragih, tako že sprijaznjeni

Črnogorcev in Grkov obdrži vse svoje balkanske zemlje s pomočjo velevlasti; če bi se Balkanci protivili, pa pripelje Anglija svoje ladje pred Balkan in nastopi Avstrija . . . Turčija pa bi obljubljala »reformo«.

Iasproti takim vestem raste ogorčenje na strani zveze balkanskih držav, ki so pripravljene izbojevati boj za svobodo do konca in odklanjajo vsako mešetarenje velevlasti v prilog polumesecu proti križu.

»Samouprava«, glasilo srbske vlade, piše na to:

»V času ko nekateri evropski listi tudi sedaj še govorijo za »status quo«, perejo njihovi ljubljenci, Turki, svoj sramotni poraz s krvjo nemočnih in neoborožene raja.

Še pred bitko pri Kumanovu so rezali nosove, ušesa, ubijali žene, otroke; zažigajo vasj in rajo vlečejo s seboj. To je zverska pobesnelost podlih kukavic v času, ko zavezniki humano negujejo turške ranjence.

Zgodilo se je, da so Arnavti streljali iz revolverjev na zdravnike, ko so jim hoteli pregledati rane. Nekaj zdravnikov je bilo zabodenih z noži.

Za to svojat se še zavzema del Evrope. Človek se mora zgroziti in okameneti, da kulturna krščanska Evropa govori o tem, da bi se raja, komaj osvobodena, vrnila pod jarem. Kaj hoče Evropa zopet spraviti do življenja jedno najhujših zla naše dobe? Ali Evropa naj ve, da balkanski narodi, ki doprinašajo neizmerno žrtve za brate, se ne uklonijo pred nobenim žrtvami. Ako hoče zla usoda, da morajo ubraniti baš doseženo svobodo svojih bratov pred samovoljo in brezdušnostjo krščanskih sil, ako v resnici pride do tega, potem balkanski narodi izvršijo tudi največjo svojo dolžnost: pastj v borbi za svobodo, prej nego krščanska in kulturna Evropa zopet namesti krvavo vlado polumeseca na Balkanu. Naše prepričanje pa je to, da se do take monstroznosti neče pospeti krščanska Evropa.«

Ta članek govori dovolj jasno in odkrito. Iz Beograda poročajo, da je bil članek povsodi soglasno odobran. Ima posebno važnost, ker odgovarja odločbi cellega Balkana in ker se ve, da ni izšel brez vednosti merodajnih trgov.

Tako s srbske strani.
»Mir«, glasilo bulgarske vlade, pa piše:

z mislijo, da zdajpazdaj bo treba leči v zemljo.

Od nekdanj pa je bila slavljena smrt na bojnem polju. Padel je za domovino; sovražnikova kroglja mu je šla skozi srce; izdihnil je v viliharju boja preboden, raztrgan od krogelj iz božnečih topov.

Za domovino! — Ali dandanašnji zvenijo med človeštvom misli, da kjer je dobro, tam je domovina. Vesoljni svet je naša domovina. Pehamo se iz kraja v kraj, iz dežele v deželo, iz države v državo, iz jednega dela sveta v drugega. To je neprestano vrvenje in drvenje, ne zdržno gibanje. Kje je domovina? Ali res le tam, kjer je dobro? Ali se res dajo iztrgati človeku iz srca vezi, ki jih ima z rodno grudo? Še lastavica prileti nazaj v kraj, kjer se je izvalila. In človeka tudi žene tje, kjer živijo ljudje njegove krvi, njegovega jezika, kjer so mu potekali najlepši dnevi, dnevi otroške dobe. Še enkrat bi rad videl svojo domovino! V srcu nosi s seboj njeno sliko ali predno izdihne, bi rad videl še njo, katere sin je. Domovina ga kliče.

»Ne želimo evropske intervencije. Evropa, ki tako skrbno čuva svoje interese, naj da tudi balkanskim državam možnost, da same zastopajo svoje interese. S tem, da bodo balkanske države varovale svoje lastne interese, se bodo ob enem zavzemale tudi za dobro razumevane interese Evrope.«

Balkanske države zavzemajo pravo stališče — naj sreča pamet slovite evropske diplomate!

Vojna na Balkanu.

Bulgari se bližajo Carigradu. — Srbi in Grki na pohodu proti Solunu. — Pričela je odločilna bitka pri Drinopolju.

Z bojišč.

Ko se potrdi vesti po zavzetju Peči tudi glede Prizrena, bo cela Stara Srbija v srbskih rokah.

Srbi so dalje, kakor že znamo, potolkli Turke pri Velesu in zavzeli mesto. Srbi so tako razpršili turško vojsko, da je bežala na vse strani in je izključeno, da se še združi.

Srbski vojski je odprta pot na Solun, kateremu se približujejo tudi Grki in zajedno je s tem prerezana pot poraženim Turkom na vshod, kjer pa jih zopet čakajo bulgarske čete.

Ostane še vojska Mahmud Šeiket-paše pri Bitolju, ki šteje okoli 60.000 ljudi. Ta je še sposobna za odpor. Ali zamgovalci gredo proti njej z vseh strani, da jo uničijo.

Sandžak je s padcem Plevlja ves v rokah Srbov in Črnogorcev. Kar je Turkov ostalo, ne morejo nikamor, 1500 turških vojakov se je umaknilo celo v Bosno.

V Traciji so turške čete zbegane. Drinopolje branijo sicer Turki, ali Bulgari izjavljajo, da ga zavzamejo v kratkem času; morda prisili tudi glad Drinopolje do kapitulacije. Potem pa je odprta pot Bulgarom v Carigrad, Srbi in Grki pa bi marširali v Solun.

Velika je domovinska ljubezen. Saj slišimo enuncijacije za domovino v visokih zborih celo iz ust voditeljev onih, ki sicer razglašajo vesoljni svet za domovino in vidijo pravo v sklenjenih vrstah delavske mase široširnega sveta: »Če nastane potreba, potem bomo tudi mi branili domovino«

Domovinska ljubezen je doprinesla že premmog slaven čin, domovinska ljubezen je doprinesla že premmog žrtve. Kaj se pravi: Žrtvovati se za domovino, iti v boj za domovino, umirati za domovino, to nam pričajo v najlepšem svitu sedanji idnovi. Divji Azijat je ugrabil balkanskim Slovanom cele dežele, odtrgal jih od domovine, tlačil in moril prebivalce, da so se srca trgala od gnjeva in žalosti sobratom ob mejah, katerim je tudi stregel po življenju, hoteč jih popolnoma ugonobiti. Koliko je že bilo bojev, koliko žrtve je padlo! Ni dežele v Evropi, kjer bi bila zemlja tako nasičena človeške krvi, kakor je Balkan. In tam zopet padajo junaki in legajo v grob Če bi vstal stari Horac, ki je pel v svojih odah:

Okoli Skadra so boji. Pričakuje se dan za dnem padec Skadra.

Turčija se bliža svoji neizogibni katastrofi . . .

Bitka pri Kočani.

Sofija: Po podrobnejših izveštjih je bila bitka pri Kočani grozovita. Trajala je 3 dni in tri noči. Prvi dan so imeli Bulgari proti sebi 12 sovražnih bataljonov. Bitka je bila strašna, ko so se spoprijeli na baljonete. Turki so bili poraženi in so se razpršili v divjem begu. Pred bitko so bili Turki ujeti v mestu 200 uglednih Bulgarov, ali bulgarske čete so jih osvobodile iz Turčinovih rok.

Turška grozodejstva v Skoplju.

Beligrad: Po privatnih poročilih se zatrjuje da so Turki, ko so šli iz Skoplja, se vrgli na žene in otroke ter zaklali vsakega, ki so ga dobili. Trupla so pometali na cesto.

Boji okoli Taraboša.

Boji okoli Taraboša so hudi. Črnogorci so zavzele Brdico, važno pozicijo. Iz Taraboša so napadli v ponedeljek Turki Črnogorce ob 2. pop. Črnogorci so bili na Širočki gori. Sledil je hud dvojni artilerije, ki je trajal do mraka. Črnogorci niso imeli izgub.

Turki se umikajo.

Bulgarska armada je pregnala Turke iz Bunar Hisurja. Obrnili so se proti Caltaldži, ki je oddaljen od Carigrada samo 40 km.

To pomeni, da so se Turki izognili odločilni bitki pri Ergeni.

Bulgari zasedli Rodosto.

Iz Sofije se poroča, da so Bulgari zavzeli Rodosto ob Marmarskem morju, to je 50 km od Carigrada. — Potemtakem bi bilo turško levo krilo obkoljeno.

Pred Skadrom.

Skader še ni v črnogorskih rokah. Toda Črnogorci so prepričani, da si osvobodijo Skader ter potem marširajo preko Lješa in Sv. Ivana v Drač, da tako pokažejo svoje zahteve do albanskega obrežja.

Skaderski poveljnik je naznanil kralju Nikiti, da rajše požene ves Skader v zrak nego bi ga prepustil Črnogorcem.

Dulce et decorum est pro patria mori — sladko in častno je, umreti za domovino, bi se vzradostil, videč, kako veljajo njegove lepe besede balkanskim Slovanom še v dvajsetem stoletju!

Umirajo, padajo, žrtvujejo se, za domovino so se dvignili mladi in stari. Domovino hočejo imeti svojo v svojih mejah. Treba je žrtve, je že tak zakon narave, ali kako radi se žrtvujejo, kako pogumno in samozavestno gredo v boj za svojo domovino, za boljšo prihodnost balkanskih rodov Svet strmi, občuduje, skozi ta svet pa se glasi ponosno Horacov verz: Dulce et decorum est pro patria mori

Vseh mrtvih dan! Zvonovi pojo, spominjamo se svojih ranjkih in spominjamo se baš padlih junakov na Balkanu. Na tisoče in tisoče jih je. Seme je položeno v zemljo, srčna kri je razškrpljena po doleh in po bregih, iz te krvi pa vscvete nov cvet, novo življenje, nova bodočnost toli zatirani balkanski slovanski domovini in še višje in višje gori.

Priglasila je odločilna bitka.

Velika odločilna bitka pri Drinopolju je pričela. Turki imajo pri Drinopolju 240.000 mož, Bulgari 160.000.

Iz Solije 30.: Turške čete pri Drinopolju so napravile včeraj več izpadov na razne strani pa so jih povsod Bulgari odbili.

Solija, 30.: Včeraj popoldne je pričela med Litte Burgas in Corina velika bitka med bulgarskimi in turškimi četami, ki traja že 24 ur brez končnega rezultata. Na obeh straneh so velike izgube.

Solija, 30. — Včeraj v jutro je pričelo bombardiranje Drinopolja. En del trdnjav je poplavljen, vodovod je odsekan od mesta.

Protj Jadranskemu morju.

Poročali smo že, da so Srbi zavzeli Veles. Turki so hoteli pri Velesu koncentrirati, ali srbski konjeniki so jih razpršili. Turki so bežali proti Bitolju iz Teotovega, od Velesa pa proti Demir-Kapiji.

Po zavzetju Peči je določen pohod Črnogorcev in Srbov na Prizren, od tam k Jadranskemu morju.

Gibanje grške vojske.

Najbolj preseneča svet s svojimi uspehi grška vojska, o kateri se je mislilo, da jo Turki kar pomandraj.

Grki so zavzeli tudi okolico kraja Kozani. Tako so sedaj na pol poti do Soluna. Sedaj so od meje 80 km; toliko še manjka do Soluna.

Kralj grški Jurij je bil tudi v Kozani slovesno sprejet. Poveljnik epirske vojske je naznanil, da je zavzel ožine pri Luronu na poti v Janino.

Grški listi pišejo, da je nemogoče, da bi se vrtili ti kraji, sedaj zasedeni od Grkov, po vojni zopet Turčiji.

Grška vojska in mornarica so obkolele od vseh strani Prevezo.

Grki so zavzeli Katerino na obalni železniški progi in Verije (Karafrije), ki se lahko imenuje vrata Soluna.

Srbi v osvobojenih krajih.

Belgrad: Cel Lab in Kosovo se nahajata v popolnem miru. Red se nenačnovno hitro vrača. Albanci se vračajo v svoja domovanja, noseč s seboj bele zastavice, izročajo orožje.

V osvobojenih krajih so povsod srbske posadke, povsod sestavljene iz tretjega poziva, ki se pošilja iz Srbije dan na dan, stražit nove oblasti. Albanci in Turki se udajajo usodi, izročajo orožje, muslimani nosijo okoli desne roke srbske trobojnice. Otvorjene so zopet vse trgovine, krščanske in turške. Zopet se čuje hodže z minaretov.

Nov odločen naskok na Skader.

Reka, 30. — Od 3. popoldne dalje se čuje od Skadra neprestano močno pokaenje topov in pušk. Nad Skadrom se dvigajo gosti oblaki dima, ki prihajajo gotovo od požara. Deževa se, da se vrši ljuit odločen naskok na Skader.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Poslanska zbornica. — V torek so bili v poslanski zbornici zopet burni prizori med Nemci in Čelci. Poslanec Waber je napadel Čelce, vsled česar je prišlo do prepira. Češki socialist Smeral je označil status quo na Balkanu za nevdržljiv in je protestiral, da bi se Avstrija vmešavala v balkanske dogodke. Češki radikalec Šinger je končno izjavil, da vsi avstrijsko-slovanski narodi simpatizirajo z Balkanci in je želel, da se Avstrija postavi na čelo balkanske zveze in ne ostaja še dalje privesek nemške politike.

Poslanska zbornica je volila v delegacijo sledeče poslance: Za listro Spadara in kot namestnika Candussi-Giarda; za Gorico in Gradišče Fona in dr. Gregorčiča; za Trst Pittonija in Olivo.

Dr. Smolčak je imel v torek v poslanski zbornici govor o vojni na Balkanu, rekoč med drugim, da v teh osodepolnih trenutkih trepeta jedna sama velika duša tam od Juljskih Alp dol do okrvavljenega Rodopa. Ta vojna je tudi naša vojna.

Ogrska poslanska zbornica. — Včeraj 30. t. m. je bilo popoldne parlamenta obdano zopet od vojaškega kordona, da za brani vstop opozicijskim poslancem. Prišlo je do burnih prizorov. Vojaki so

nastavili bajonete proti poslancem. — V zbornici je bil od opozicije samo grof Andrassy, ki je zahteval, da se ne ponove več nasilja od strani predsednika Tisza pa je rekel, da kar delajo opozicijski, je komedija. K popoldanski seji ni bilo nobenega izmed opozicije.

Inozemstvo.

Turški poslanik odpotuje na Dunaj. — Iz Carigrada se poroča, da turški poslanik s Cetinja odpotuje s Husein Hilmi-pašo na Dunaj v posebni misiji. Seveda intervenirat za pomoč Avstrije proti balkanskim Slovanom!

V Carigradu se je bati revolucije. — Ljudska nevolja je vedno bolj naperjena proti Mladoturkom, katere dolžijo, da so oni krivi vseh neuspehov. Opaža se tudi sovražno gibanje proti tujcem. Bati se je revolucije in velikega mesarskega klanja.

Albanija — svobodna kneževina? — Rimski listi poročajo, da se je na sestanku Berchtolda z di San Giulianom sklenilo obnoviti trozvezo v stari obliki. Glede Albanije se določi, da si je ne priklasti ne Avstrija ne Italija. Če Turčija propade, najpostane Albanija samostojna kneževina.

Darovi.

Za Rdeči križ slov. balkanskih držav.

O priliki poroke g. Jos. Ivančiča, solastnika tvrčke Ivančič & Kurinčič v Gorici z g. ičo Metoda Pahorjevo iz Prvačine se je nabralo za rdeči križ balkanskih slov. držav K 30. — (En poljubček je donesl K 6'30.) To svoto je nabrala g. ična Lenčka Hvala.

Gospelnemu pomožnemu društvu Rdečega Križa za Gorisko-Gradiščansko je došlo doslej za pomožno akcijo avstrijske družbe Rdečega Križa na korist ranjencev vseh na Balkanu bojujočih se narodov darov v znesku K 769'20. Daljše darove sprejema društvena pisarna v ulici Caserma 15. — Med darovalci čitamo slovenska, nemška in laška imena iz mesta in okolice.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daruje prvi oddelek sokolske godbe iz Prvačine K 4'06 od svojega nastopa pri društvu »Naprejek« v Dombergu dne 27. X.

Na poti k nevesti plačal g. Ivančič pri »strangi« na Volčjadrugi 4 K za družbo sv. Cirila in Metoda. Denar brani podružnica na Volčjadrugi.

Za moško podružnico Ciril-Metodove družbe se je nabralo o priliki poroke g. Jos. Ivančiča, solastnika tvrčke Ivančič & Kurinčič v Gorici z g. ično Metoda Pahorjevo iz Prvačine, K 15. — Ravnotolko za žensko podružnico. Živele novoporočenca in svatje!

Domače vesti.

Krajevna imena na Balkanu. — V poročilih z balkanskih bojišč prihajajo na svetlo krajevna imena, kakoršna se nahajajo tudi na Slovenskem, in sicer ali prav tako ali podobna. Na primer: Hum, Podgorica, Plave, Stara Zagora, Slivno, Staroselo, Lokvica, Golobrd, Senica, Kozani, Skoplje, Peč, Reka, Bistrica (reka). Vsklikniti moramo ponovno: En je rod, ki prebiva od italijanske meje do Carigrada!

Okroznica vsem občinskim zastopom in vsem cestnim odborom dežele. — Često se dogaja, da se vlagajo pritožbe proti proračunom pesameznih občinskih uprav, kakor tudi nekaterih cestnih odborov. Dežel. odbor je opazil, da se je ponekod vgnezdila razvada, dajati odškodnino starešinam in členom oestrnih odborov za njihovo navzočnost pri rednih sejah omerjenih korporacij. Da se zahteva ta razvada opozarja deželni odbor vsa občinska zastopstva na predpise § 24. občinskega reda. Starešine in njihovi namestniki morajo opravljati svojo službo brezplačno, imajo pa pravico do povrnitve dejanskih stroškov, ki jih jim povzroča opravljanje občinskih poslov (stroški za železnico, za vozove, hrano itd. ki jih imajo pri opravljanju občinskih zadev.) Starešinstvo more določiti s pravnoveljavnim sklepom primerno nagrado županu in podžupanu ki jim je poverjena posebna naloga v občinski upravi. Tozadeven starešinstveni sklep pa velja le do tedaj, dokler posluje starešinstvo, ki ga je skle-

nilo. Pri določevanju takih nagrad naj upošteva starešinstvo finančni položaj občine in naj ne sklepa o teh izdatkih, ne da bi prel poskrbelo za njih redno kritje v občinskem proračunu. Starešine nimajo pravice terjati posebne odškodnine za svojo navzočnost pri sejah ali dnih za dneve, ki so jih porabili v izvrševanje občinskih poslov. Tu navedene določbe veljajo tudi za ude cestnih odborov, kakor predpisuje § 37. zakona z dne 21. maja 1894. dež. zak. št. 13. Občinski zastopi in cestni odbori naj se strogo držijo tozadevnih zakonskih predpisov; v nasprotnem slučaju bi bil deželni odbor prisiljen pozvati krivce na odgovor in zahtevati povrnitev neopravičeno prejetih zneskov. Deželni odbor.

Naš deželni šolski svet je imel sejo v torek; predsedoval je namestnik princ Hohenlohe.

Bolgarji in Srbi. — Sedaj, ko bijejo naši bratje Srbi in Bulgari na Balkanu ljut boj za svobodo in vero, je dobro, da kaj več zvenmo o naših bratih Srbih in Bolgarjih. — Bolgarija in Srbija je knjiga, ki je izšla pred leti v Družbi sv. Mohorja v Celovcu, in v tej knjigi nam uzorni pisatelj in zgodovinar g. profesor Vrhovec jako poljudno popisuje ozemlje, ljudstvo, običaje in gospodarske razmere bratskih nam narodov. Najtopljeje toraj pripravčamo knjigo Bolgarijo in Srbijo vsem bralcem, ki se zanimajo za naše brate na jugu. Knjiga se dobiva jako po ceni y zaglogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Cena 90 vinarjev, po pošti 1 K.

Občnj zbor »Slov. Čitalnice« v Gorici se bo vršil 17. novembra t. l. ob 10. uri predp. v društvenih prostorih s sporedom: a) Poročilo odborovo in preglednikov; b) volitve; c) slučajnosti.

V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje izredni občni zbor brez ozira na število prisotnih članov.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici (podružnica Glasbene Matice v Ljubljani) bo imelo svoj redni občni zbor v četrtek, dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, ul. Sv. Ivana št. 7 z naslednjim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila: a) tajnika, b) blagajnika. 3. Poročilo pregledovalcev računov in odobritev računov preteklega leta. 4. Proračun za 1912/13. 5. Volitve: a) predsednika, b) 13 odbornikov, c) namestnikov. 6. Določitev društvenega glasila. 7. Slučajnosti. — Odbor pevskega in glasbenega društva v Gorici.

Društva trafikantov so imela v nedeljo po raznih mestih shode; tako tudi v Gorici. Udeležilo se je shoda nad 120 trafikantov iz mesta in z dežele. Trafikantje hočejo imeti doslej 15% in ne več 10% od prodanega blaga; pri poštnih znamkah zahtevajo zaslužka 3%. Potegujejo se tudi za to, da naj se trafika, ko umrje trafikant, ne razpiše, marveč naj ostane naslednikom trafikanta.

Pek Scalettari v Gorici obsojen na 3 mesece težke ječe. — Pek Scalettari, ki je pretepal svojo ženo, ki je umrla pretekli teden, je bil obtožen po § 431 k. z. ter danes pred tukajšnjo okrajno sodnijo obsojen na 3 mesece težke ječe.

Zažgal je seno na vozu. — Pred okrožno sodnijo v Gorici je bil klican 18 letni A. Calligaris, obtožen, da je zažgal seno na vozu Franca Bona na poti med Bracanom in Kriminom. Bon je imel škode 200 K. Calligaris je šel, kakor je rekel, nekoliko vinjen po cesti, s svojim prijateljem. Prižgal si je cigareto, na kar mu je padla v glavo nesrečna misel, vreči žveplenico na voz. Virgel jo je in seno je zgorelo. Calligaris je obsojen na 4 tedne težke ječe.

Puška se je razpočila v roki 24 letnega Antona Sirka iz Biljane. Roka, leva je močno poškodovana. V bolnišnici v Gorici so mu odrezali sredinec, pa je nevarnost, da mu celo roko odrežejo.

Ne zoperstavljajte se redarjem! — Na 6 tednov zapora je bil obsojen A. Bratuš, ker se je v Solkanu zoperstavljaj redarjem, ko sta ga hotela aretirati. 10 dni zapora je dobil Jos. Kumar, ki se je tudi zoperstavljaj redarju.

Težke cevi so ukradli iz magacina papirnice v Podgori Miha Kocjančič, Jos. Colautti in Al. Caretta. Cevi so bile vredno 1120 K. Pred sodnijo so rekli, da jih je beda prisilila do tega koraka. Obsojeni so: M. Kocjančič na 6 mesecev, Al. Caretta na 7 in Jos. Colautti na 9 mesecev težke ječe.

Narodna obramba.

ZAHVALA.

I. obrambna razstava je končala svojo turnejo; bila je slovenski javnosti na ogled v večjih slov. centrih: v Ljubljani, v Trstu, Gorici, Celju in Mariboru. V moralnem oziru je razstava v polni meri dosegla svoj namen: podala je bilanco naših narodnostnih bojev in vzbudila med inteligenco in tudi v širših masah zanimanje za narodno obrambno delo. V ostalem je zadela obr. razstavo usoda skoro vseh novih inštitucij: na eni strani iskreno priznanje, pomoč in zaslomba, na drugi strani zagriženo nasprotstvo.

Časopisi: Slovenski Narod, Dan, Edinost, Branik, Soča in Narodni List so svojo časniskarsko in narodno dolžnost napram razstavi izvršili v polnem obsegu. Iskrena jim hvala! Razstava je v prvi vrsti delo toy. Mačkovška, tehnikaj v Pragi; on je sprožil misel za slov. obrambno razstavo in vodil vse priprave y manjšinskeri odseku akad. društva »Adrijaj« in v podružnici »Prosvete« v Idriji. Toy. Mačkovšku in imenovanim društvom najlepše priznanje! Veliko hvaležnost smo dolžni za brezplačno prepustitev prostov: g. u. akad. slikarju Jakopiču, slavni Slovanski čitalnici v Trstu in Narodni Prosveti v Gorici ter uglednim upravam Narodnega doma v Celju in Mariboru. Slavnemu magistratu ljubljanskega najudanejša zahvala za cvetlične dekoracije Jakopičevega paviljona. Priščno se zahvaljujemo nadalje slavnim akad. fer. društvom »Balkan« v Trstu in »Adrijaj« v Gorici ter podružnici »Prosvete« v Mariboru; imenovana društva so nam šla v vsakem oziru na roko. Iskrena hvala končno vsem korporacijam in gospodom, ki so bodisi darovali bodisi posodili predmete za razstavo, bodisi drugače pripomogli k nje uspehu.

Akad. fer. društvo »Prosveta« v Ljubljani.

DOPISI.

Iz Prage. — Češki listi so polni poročil z bojišča, občinstvo se trga zanje. Večernje izdaje izhajajo po dyakrat. Po kavarnah, po cestah, povsod je govor le o vojni. Mrzlično pričakuje ljudstvo vesti, neizmerno veselje vlada povsod, kadar pridejo zmogovalna poročila.

Do 150 čeških zdravnikov je odšlo v Srbijo. Pomožni odbori hitje z nabiranjem prispevkov za Rdeči križ. Mnogo zdravnikov gre prostovoljno na Balkan. Na medicinski fakulteti se vrši kurs, v katerem se pripravljajo dijaki, predvsem srbski in hrvaški pod vodstvom profesorjev na delo v lazareti. Te dni odidejo v Srbijo. Bulgarski dijaki so že odšli, srbski tudi in z njimi marsikdo drugi.

Slovenski Sokolski krožek je priredil 14 dneven tečaj za vaditelje pod vodstvom dr. Kovačiča. Udeležilo se ga je 12 članov. Vedno več akademikov zahaja v sokolske telovadnice.

Iz Ljubljane. — Izlet društva inženirjev v Ljubljani v Zagreb, ki je bil naznanjen tudi v »Soči«, se je obnesel prav dobro. V soboto in nedeljo je posetilo društvo inženirjev Zagreb, bilo gostoljubno sprejeto, kolegijalno, famijljarjno je bilo

V nobeni škodelici

naj ne manjka

Franckovega kavinega prdatka;

on daje kavi slast, moč in lepo barvo.

Njega kakovost vsebuje: izdatnost, slastnost in nizko ceno.

Tovarna v Zagrebu.

medsebojno občevanje; skupna slavnost na seja je merila na zblizanje in skupno smotreno delovanje slov. in hrvaških inženirjev.

Slovenski inženirji so odnesli s seboj hrvatskih stanovskih kolegov v Zagrebu sledeče vtiske:

S samozavestjo in krepko organizacijo edino je mogoče dvigniti inženirski stan na ono mesto in do onega ugleda, ki mu brezdvomno sodi z ozirom na njegovo ekonomsko-tehnično znanstveno naobrazbo. Ne radi sebe samega, ampak radi celokupnega napredka človeške družbe je sveta dolžnost inženirja, da ne ostaja zaprt v svoji risalnici in sklonjen nad svojimi prašnjimi knjigami v svoji mrtni pisarni, ampak da se zave svojega znanja in si osvoji predvsem vajeta naših avtonomnih uprav! Ni edina njegova naloga, da samo definira tajne zakone večne prirode in v nji pojavljajoče se sile, ter da polnava poslednje človeštvu v prid in blagostanje. V tem definiranju in iskanju pozablja, da je i sam človek. Toda baš tega se mora živo zavedati. Dela, ki jih ustvarja, morajo biti živa, polna krvi in mesa, ako naj ustvarjajo novo življenje in blagostanje človeške družbe. Zato pa ne sme trpeti, da a pišejo zakone njegovemu delu ljudje, ki ga niti oddaleč ne poznajo, ampak on sam! Edino na ta način je mogoče, da zlezemo iz birokratskega šablona in preobrazimo oblike dosedanje neekonomične ekonomije.

Iz goriške okolice.

Iz Vrtojbe. — Naznanili smo že, da se je v nedeljo dne 27. oktobra t. l. sestaval v Dolenji Vrtojbi odbor za pobiranje doneskov Rdečemu križu junaške Črnegore. Darovali so: po 10 K: Fran pl. Locatelli, župan v Vrtojbi, Fran Faganelj, židarski mojster, Ivan Faganelj, posetnik; 6 K: Jakob Maraž, trgovec; po 5 K: Alojzij Soban, Fran Gorkič 52, Joisp Soban, Alojzij Zavadlav, Just Gorkič, Emil Sainig, gostilničar, Genovefa Faganelj, Ivan Zorn, nadučitelj, Danjel Maraž, trgovec, Ivan Mermolja, predsednik »Zadruga«, Fran Gorkič, št. 4, posestnik, Avgust Frletič, posestnik; 4 K: Ivan, Soban št. 31; 3 K: Alojzij Vuk; 1'40 K: Josip Jarc; 1'30 K: odbor; po 1 K: Ivan Gorkič 89, Josip Podberšič 138, Andrej Batistič 66, Josip Arčon, Jakob Vuk 36, Anton Bagon 155, Avgust Marušič 113, Ivan Gorjan, Anton Koglot, Josip Soban, Andrej Kovic, Josip Mermolja, Anton Fornazarič, Vinko Nardin, Josip Fornazarič, Ivan Fornazarič, Franc Soban, Ivan Cejan, Josip Kumar 51, Josip Sokol; 50 v: Ivan Zigmund; 40 v: Izidor Mermolja, Ivan Fabijan, Miha Faganelj, po 20 v: Leopold Podberšič, Franc Černe, Ivan Faganelj, Ivan Vuk; Franc Humar, Ivan Turel, Rafael Devetak, Josip Koglot, Karol Faganelj, Andrej Piric, Julijan Turel, Ludovik Gorkič, Alojzij Malič.

Skupna svota do sedaj nabranih darov znaša ravno 150 K; nabiranje se nadaljuje. — Odbor za pobiranje prispevkov Rdečemu križu Črnegore v Vrtojbi.

Iz kobariškega okraja.

Iz Kobarida. — (Smrtna kosa.) Umrla je 29. t. m. gospa Maria Kalam, trgovka, soproga vpkokajenega c. kr. gozdarja. Pogreb je v četrtek 31. t. Zapušča soproga in dva sinova. Naše sozalje!

Iz komenskega okraja.

Iz Svetega pri Komnu. — Pred kratkim je nastal v naši vasi požar. Kdor je le mogel, je pomagal gasiti, in le tej požrtvovalnosti se mora zahvaliti, da ni bilo večje škode. Hiša je bila zavarovana pri banki »Slaviji«. »Slavija« je zavarovano svoto plačala in kakor je povsod običaj, izročila je našemu gospodarskemu svetu 20 K, ki naj jih ta razdeli med ljudi, ki so gasili.

A bistre glave, kojim je bil izročen denar v razdelitev, so »pograntale« nekaj družega. Namesto, da razdelijo one krove — pridržati hočejo denar za — cerkveno zastavo!

Naše skromno mnenje je to, da zavarovalnica je dala novce za gasilce in ne za cerkvene bandere. Dolžnost tistih, ki sprejemajo tak denar, bi bila menda ta, da se ravnajo po želji in izročeni nar-

čilu dajalca, ne pa da razpolagajo z njim v razdelitev izročeni denarjem svojevoljno. Zahtevamo mjudločneje, da se ta denar pravično razdeli.

Ako hoče kdo od gasilcev, ki bodo dobili delež od te svote, darovati za cerkvene bandere — prosto mu! On razpolaga prosto po svoji volji s svojo lastnino. Če pa kdo raje obrne denar v druge svrhe — temu menda tudi se ne sme braniti. — Borec — denar, razdelite!

Iz Komna, 28. oktobra 1912. — (Izjava.) Podpisana sva bila na pobalinski način napadena v listu »Novi Čas« št. 43. od dne 25. okt. t. l., kjer se nama predbaciva, da sva »fuga moža«, ker nisva glasovala za županov predlog v zadevi izvolitve častnih občanov komenske občine. Javnost naj sodi! Zadeva se dolžnosti, ki jo imava napram našim volilcem. Prepričana sva, da bi ne bila delovala za korist občine, ako bi bila glasovala, da se izvoli častnim občanom moža, ki nimajo popolnoma nobene zasluge, ni za narod, niti za našo občino. Pač pa sva prepričana, da sva ravnala v smislu naših volilcev in velikanske večine naših soobčanov s tem, da sva se odstranila iz občinske pisarne. Smatrava, da sva vršila najino dolžnost s tem, da sva zastopala korist naših soobčanov ne glede na njih stranko.
Ivan Vrabc, Andrej Strancar.

Iz tolminskega okraja.

Sv. Lucija na Mostu. — Dne 25. t. m. se je poštni avtomobil, vozeč na skladovni cesti od Tolmina proti Sv. Luciji, izognil široko obloženemu senenemu vozu ter običajal na tem mestu. Zadnji del avtomobila se je precej globoko vgreznil v mehko obkrajno obcestje, da bi kmalu zdrknil nizdol. Na licu mesta se je zbralo več gledalcev in pomagateljev, katerim se je posrečilo s konjsko in človeško silo dvigniti avtomobil ter ga spraviti na cesto, da je zamogel zopet vršiti svojo funkcijo.

Ta cesta, katera vsled svojega velikoga prometa najbolj trpi, zasluži večjo pozornost od strani tolminskega cestnega odbora in deželnega odbora, kateri je v novjšem času skratil skoro vse pravice cestnim odborom.

Ta dogodek resno kliče in opozarja navedena čimtelja, da obrmeta večjo pozornost tej skladovni cesti. Na delo torej, da ne bo prepozno!

Poštna direkcija nam je poslala kot oficijanta nekega človeka, ki le za silo lomil naš jezik. Takih poniževanj ne bomo trpeli od strani poštne direkcije. **V slovenske kraje slovenske uradnike!**

Iz Tolmina. — V Poljubinju je bil 4 letni otrok sam pri ognju. Ogenj je prišel do otroške obleke. Obleka je začela goriti. Otrok je v groznih mukah v kratkem nato umrl. Otroci nimajo pameti. Podajajo se v nevarnost in pridejo v nesrečo, v prezgodnjo smrt. Stariši, oskrbniki in redniki! Pazite na Vaše in Vam izročene otroke. Ne pustite samih, dokler so majhni, ali pa tudi odrasli pa slaboumi. Marsikateri že odrasli otrok je prišel v nesrečo, ker se ga je brezskrbno in nebrzdanega pustilo po opozkih in nevarnih potih. Zato raj skrbi, treznost in pamet! — (Iz otroškega pisma.)

Gospodarske vesti.

Živinski semenj v Marezigah. — V ponedeljek dne 4. novembra se bo vršil v Marezigah pri Kopru velik živinski semenj.

Krošnjarstvo. — Trgovski minister je predložil poslanski zbornici na Dunaju zakonski načrt o krošnjarstvu. Po tem načrtu se krošnjarstvo na novo uredi; krošnjarstvo je v ozki zvezi z domačo industrijo. To se upošteva v novem načrtu.

Jadranska razstava na Dunaju. — V Trstu se pridno vršijo posvetovanja, kaj in kako naj bo razstavljeno vse, kar zaveda tržaško luko. V ponedeljek je bilo tako posvetovanje v trgovskem muzeju. Na Dunaju bo dne 5. novembra glavna seja za konstituiranje odbora.

Brzojavni promet s Kreto. — Zasebne brzojavke na Kreto so do nadaljnjega odredbe le v grškem, francoskem, angleškem, italijanskem, nemškem in ruskem jeziku dopuščene.

Iz Budimpešte v Sarajevo v 12 urah. — Ogrsko trgovsko ministerstvo je dolo-

čilo 100.000 K za predjela, stremeča za tem, da se železniška zveza od Budimpešte do Sarajeva skrajša. Sedaj traja ta vožnja 17 ur, po novem načrtu bi trajala 12 ur. Madjari hočejo imeti torej v Sarajevo kratko pot!

Žetev na Ogrskem in Hrvaškem. — Letos so pridelali pšenice 46.133.446 metr. centov; rži 13.467.530; ječmena 15 mil. 278.518; turšice 46.750.169 (pridelek Hrvaške se ni uštet.)

Na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole je letos 44 učencv.

Nemška trgovska podjetja v Tripolitaniji. — Kakor hitro so videli Nemci, da Tripolitanija pripade Italiji, so se začeli brigati za tripoliško obal, kjer naj vzcveto nemška trgovska podjetja. Iz Afrike so pisali nemški trgovci v nemške liste članke, v katerih so opozarjali na Tripolitanijo ter naštevali, kaka podjetja naj se ustanove. Sedaj poročajo iz Hamburga, da se je ustanovila za nemško trgovino v Tripolitaniji »Deutsch Tripolitanische Handels Aktien Gesellschaft«, ki za sedaj otvori svoja podjetja v Tripolisu in Bengasiju. Bavila se bo z raznim uvozom in izvozom. — Tako se bodo z Libijo še pred Lahj okoristili Nemci!

Nova tovarna cementa v Dalmaciji. — Ministerstvu, notranje in trgovsko, sta dali M. Vituriju dovoljenje za ustanovitev družbe »Dalmatia«, ki zgradi tovarno za cement Portland v Kaštel-Sućurac. Alkocijski kapital bo znašal 3.25 milijonov K.

Boj kot žganja. — Odkar je sklenil socialno demokratični strankin zbor v Lipskem leta 1909 bojkot žganja, je padla produkcija čistega žganja od 4265 na 3437 milijonov hektolitrov; 620.000 hektolitrov zadene žganjarni šnopsovih funkcrjev, ki zlorabljajo krompir za ta alkoholni strup. Namesto prejšnjih 2,6 milijonov hektolitrov žganja so izpili 1,9 milijonov hektolitrov, računano v čistem alkoholu. Vkljub temu, da se podražili šnops za 60 odstotkov, ga pride na posamezno osebo devet litrov.

Vžigalice na Francoskem. — Pravi je da so francoske vžigalice slabe, se težko prižigajo. Ali država ima lepe dohodke iz vžigalic. Lani so dale državne tovarne 33.160.211.140 vžigalic. Troškov je bilo 8269.878; dobička pa je imela država 20 milijonov.

Telefonska poročila.

Zadnje vesti.

Z BOJIŠČA.

Bulgari zmagujejo. — Zahodni del turške armade v divjem begu. — Bitka pri Lüle Burgas odločilnega pomena. — Turška armada razbita. — Masakriranje kristjanov. — Srbi podijo Turke na dveh straneh proti jugu.

Bulgarске zmage.

Zahodni del turške armade na begu.

Sofija: Uradno: Po dvadnevem hudem boju so Bulgari popolnoma porazili in premagali turško glavno armado, ki se je v divjem begu morala umakniti do Lüle Burgas.

Sofija: Uradno: Bulgari so zavzeli Lüle Burgas.

Sofija: Zahodni del turške glavne armade pri Lüle Burgas, kamor je bil premeščen glavni kvartir, je vsled velikanskega napada bulgarskih čet ves razdrobljen in se umika v divjem begu.

Belgrad: Raztreseni oddelki turške armade se hočejo zopet znova poskušati koncentrirati pri Čorlu, toda zaman, saj se ne morejo vzdržati proti bulgarskim napadom.

Bitka pri Lüle-Burgas.

Belgrad: Centrum turške armade je v neredu. Tudi vzhodno krilo turške armade se umika. Splošno se smatra, da je bila bitka pri Lüle Burgas odločilnega pomena za izid cele vojne.

Turčija je udarjena na svojih koreninah.

Revolucija v Carigradu.
Sultan čestita na »zmagi« pri Lüle-Burgas.

Carigrad: V mestu se je začelo širiti nevarno revolucionarno gibanje. Vlada od svoje strani poskuša na vse mogoče načine, da bi se to gibanje preprečilo.

Carigrad: O bitki pri Lüle Burgas širi vlada po Carigradu nalašč poročila, da zmagujejo Turki. Sultan je celo poslal generalissimu Nazim Paši brzojavko, v kateri mu čestita na velikem (!) uspehu (!)

(Zelo slaba prede muzeimanom, da mora sultan rabiti že taka obupna sredstva.)

Masakriranje kristjanov.

Carigrad: Tu je prišlo že do preganjanja kristjanov. Tudi v celni Mali Aziji je tozadevno skrajno nevarna situacija.

Velesila nameravajo poslati pred Carigrad svoja brodovja, da preprečijo masakriranje.

Kralj Peter v Skoplju.

Belgrad: Kralj Peter je danes v velikem spremstvu slovesno jezdit v Skoplje, kamor je prenešen sedaj srbski glavni kvartir. Ljudstvo brez razlike koniesije mu je na ulicah povsod prirejalo velikanske ovacije.

Srbi zasledujejo Turke proti jugu.

Belgrad: Srbske čete zasledujejo v neredu bežeče Turke čez Gostivar in Prilep. (Gostivar je oddaljen od Skoplja v zračnici 50 km). Podijo Turke proti jugu v dveh črtah; ena je iz Skoplja, druga iz Velesa čez Prilep proti Bitolju.

V Skoplju.

Belgrad: V Skoplju vlada živahno življenje. Albanci prihajajo trumoma v Skoplje in prostovoljno izročajo orožje.

Razne vesti.

Kranjski deželni odbor za ranjence na Balkanu. — Kranjski deželni odbor je dovolil za ranjence na Balkanu svoto 3000 K. Razpolagal bo s to svoto po svoji preudarnosti deželni glavar dr. Šusteršič.

Nemški cesar je daroval za nemški Rdeči križ, ki je odšel na Balkan, svoto 30.000 mark.

Balkanska zveza ima na bojišču 166.000 mož več nego je bilo pogodbeno določeno.

Slovensko akademično društvo »Adrija« v Pragi priredi v soboto, dne 2. listopada prvoletniški večer z občim zborom v restavraciji pri Grafu »U divadla« na Vinogradih. Gostje dobrodošli!

»Akod, dr. slov. veterinarjev na Dunaju« je izvolilo na svojem rednem občem zboru dne 26. t. m. sledeči odbor: Predsednik: Ivan Pestotnik; podpredsednik: Leopold Vart; tajnik: Filip Pahor; blagajnik: Rafko Ipavec; gospodar: Anton Mihevc; namestnika: Makso Šribar, Makso Rojko; preglednika: Fran Lobjnik, Janko Vizjak.

Pijančevanje in samomor. — V Svečan na Koroškem je bival neki J. Kodrič, ki je bil hudo udan pijančevanju. Vsled pijančevanja je zblaznel in si pred par dnevi prerezal trebuh; izstopila so mu čreva in nesrečnik je kmalu na to umrl.

Avtomobil provzročil smirno nesrečo. — Iz Senožeč: V nedeljo popoldne se je pripetila 500 metrov onostran Senožeč, tako imenovanih Trncah, grozna nesreča. 23 letni Fran Gorjup iz Budanji nad Vipavo, prodajalec, zaposlen pri gradnji sodnega postopja v Senožečah, je spremil svojega očeta iz Senožeč do Smolevega. Ko se je vračal nazaj v trig, hodil je prav tik kamnov kraj ceste. V tem hipu je pridvil za njim od Razdrtega neki tržaški avtomobil in predno se je Gorjup zavedel, ga je avtomobil podrl, ga vlekcl pod sabo kakih trideset metrov dalje po cesti ter ga končno vrigel onostran ceste v jarek. V avtomobilu sti bili dve dami in 2 gospoda, ki so za nesrečo dobro vedeli, pa niso avtomobila ustavili, marveč so še silnejše drvili naprej proti Trstu.

Usmiljen pasanti so nesrečneža, ki je bil nezavešen in ves zmekčan, položili na neki voz in ga odpeljali v Senožeče, kjer mu je domači g. zdravnik nudil najnujnejšo pomoč ter odredil, da so povoznega peljali v postojniško bolnišnico, kjer je umrl.

Dalje na 4. strani.

3000 Črnogorcev iz Amerike. — Črnogorski general Martinović je obveščen iz Amerike, da se vrača domovini v pomoč 3000 Črnogorcev.

Avstrijski oficir prešel k Črnogorcem. — »Berliner Tagblatt« ima iz Zagreba vest, da je proćnik Ban, Srb, ki je služil v Hercegovini v Foči pri 53. pešpolku s 30 vojaki svoje stotnije, Srbi, šel čez meje in se pridružil črnogorskim četam.

V Dubrovniku v Dalmaciji so nabrali za Rdeči križ slov. balkanskih držav že okoli 20.000 K.

Srednjih šol je v Srbiji 43, in sicer moških 28, ženskih 15. Gimnazije so vse realne; zavodov z grščino in latinščino ni. Realke imajo le jedno, in sicer v Belemgradu. V šolskem letu 1910/11 je bilo na srbskih srednjih šolah 10.292 dijakov in 2736 dijakinj.

Mohamedani v Indiji so razburjeni radi turških porazov na Balkanu. Vsak dan prirejajo shode, na katerih se navdušujejo za Islam in bi šli najrajše pomagat, ali Balkan je daleč in nad Indijo leži težka angleška roka.

Kako umirajo hrabri Črnogorci.

Trd je boj za Taraboš pri Skadru. Črnogorski junaki pa so ga hoteli vzeti hitro, kolikor mogoče hitro.

Pripetilo se je to-le: Ko je po prvih naskokih črnogorski poveljnik zvečer odšel od svojih čet v glavni stan po nova povelja, krenil je uklinjanski bataljon proti trdnjavi iz želje, da jo osvoji. Ko je videl to bataljon lešnjanski, evo, šli so tudi ti v boj.

Junaki so hoteli preko noči dobiti v svoje roke utrdbo. Ali s pomočjo reflektorjev so jih opazili s turških motorjev na Skadrskem jezeru in tako se je zgodilo, da so začeli streljati na Črnogorce s 3 strani, z utrdbe, s Taraboša in z motorjev. Iz prve turške utrdbe niso hoteli takaj streljati na nje, marveč so počakali, da so se približali, potem pa so streljali Turki na nje iz mitraljez kar se je dalo. Črnogorci so padali kot snopje. Črnogorci pa hajd krepko tkviško na utrdbo. In vzeli so jo, pognali Turke, ali na to utrdbo je bila druga in zopet so bili pod turškim ognjem. Da se niso umaknili, do zadnjega bi bili postreljeni.... Tako žene Črnogorce v boj navdušenje in srčna želja, ostresti se Turka enkrat za vselej.

Po bolnišnicah ležijo hrabri črnogorski ranjenci. Dr. Martinović, upravitelj bolnišnice v Podgorici in Cetinju, je povedal vojnim poročevalcem, da je bilo pred dnevi prinesenih v Podgorico med ranjenci kakih deset mož, starih po 75 let. Niso mogli ostati doma, marveč vzeli so puške in hajd v boj na dušmanina.

Med ranjenci v Podgorici leži starček, ki je šel v boj s svojimi 4 sinovi; dva sta mrtva, jeden težko ranjen, eden se še bori.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčić).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorac«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin.
Najpripravnije inserirajo za trgovce in obrtnike.
Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delah (in celo v mestu) nihče ne pozna, kar nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Vodna žaga v Vrtovinu v dobrem stanu, voda stanovitna, dobrodoča kupčija, se pod ugodnimi pogoji odda v najem ali prodaja. — Poizvedbe pri Josipu Živic — Skopje. 435-2

Krasna stanovanja se dobi po ceni v najem 1/4 ure oddaljeno od mesta. — Prvo stanovanje ima 3 velike sobe, kuhinjo in obširno dvorišče. Drugi dve stanovanji sti pa manjši. — Natančen naslov pove upravništvo. 439-2

Meblovana soba s prostim vhodom, v sredini mesta, velika, z dvema oknoma, čista, zračna, za 2 osebi, se odda takoj. Plača 30 kron mesečno. Kje, pove upravništvo. 440-1

Zapriseženi zemljemerec

ANT. m. OBIZZI
ima svoj urad
v ulici Morelli števil. 18.

Ko je prišla črnogorska kraljica v bolnišnico, stopila je tudi k postelji tega starca ter mu rekla: Ali hočeš, da pošljemo domov tvojega najmlajšega sina? Starec je odgovoril: Rajše naj me tukaj na mestu sesekajo kot da bi doživel tako sramoto!

V boju je videl oče, da mu je sin v nevarnosti, skočil je bliže in ga branil. Sin pade ranjen v nogo, oče pa, da reši sina, ga je pokrtil s svojim telesom pred knogljami, ki so zvižgale okoli njega. Nekoliko trenutkov potem so potegnili ranjenega sina izpod mrtvega očeta.

Večina ranjencev ima rane od šrapnelov in mitraljez, rane iz pušk zadane so povsodoma lajše.

Gospodje in gospe iz Cetinja pridno strežejo bolnikom, pogostoma pa sta med ranjenci v tej in oni bolnišnici kralj in kraljica. Kralj Nikita hodi od postelje do postelje, tolaži in govori srčne besede. Ranjenec umira. Kralj Nikita dvigne njegovo glavo in v rokah svojega kralja umrje priprosti črnogorski junak. Solza kralja porosi čelo mrtveca.....

Naravno vino staro in novo,
belo in črno 431-7

== po 52 vin. liter. ==

Naravno žganje po K 140.

Pošilja se tudi po pošti v zavojih od 5 litrov.
Gorica, Via Teatro 20. Vidmar.

Je velika izbira dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrij-nov itd. prav po ceni. Mehanična delavnica. Prodaja na obroke. Če niki frank

Slovinci!

Podpirajte in poslužujte se
Prve slovenske brivnice
v Gorici,

Gospoka ulica števil. 1 (nasproti Montu).
Postrežba solidna in snažna.
Za obilen obisk se priporoča
FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštalja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče vireberškoga in drugega blaga ter tkanin, proje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilca in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in čouljaria.

Svetinjice. — Rožni veneli. — Mašne knjžice.

Višna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 435-8

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič
Gorica

Corso Franc Josip števil. 39
ali pa na Tržaški ulici števil. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzorci na razpolago.

Specialist za izdelovanje oblek za enoletne prostovoljce.

Glavna zaloga Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštalj 3.

Zaloga usnja.

Poslužujte se zaloge

olja

Marija Marangon
Gorica

Corso Verdi števil. 1

in pričrjali se bodete o dobri kakovosti in konkurenčnih cenah. 412-9

Slovenska mesnica

v Gorici,

ulica Treh kraljev 16

(Uta Tre Re 16) pri kavarni Dogana

Največja izbor v Gorici govejega mesa, telatine in svinjine. Meso je prve vrste. Dobi se vedno svežo divjačino in doma pitano kuretnino.

Cene zmerne, brez konkurence, postrežba uljudna. — Na željo odjemalcev se dostavlja meso na dom.

Za obilen obisk se toplo priporoča udani
424-26 Andrej Frandolič, mesar.

Udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Pravniku

OLIO di FEGATO
DI MERLUZZO
PRIMA PESCA

Trskino (štokfiževo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno rmenne barve po K 140, bele barve K 2. Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nezvojni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jedcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vsa kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

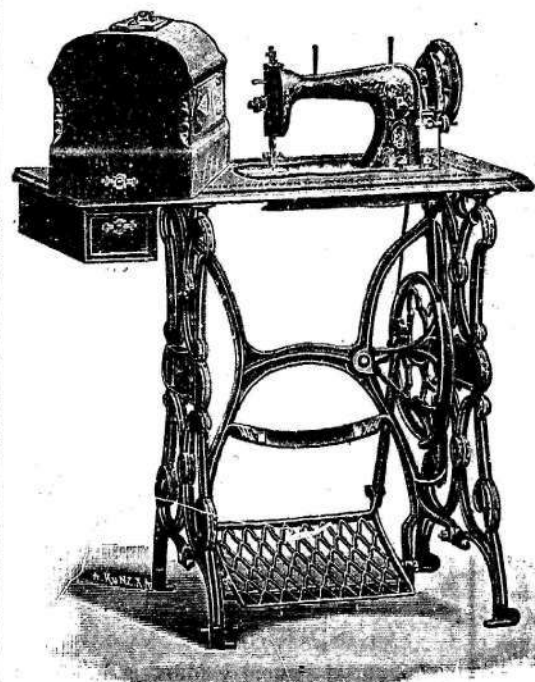
Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva plijača iz kino in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Pozor!

Najfinejši in najcenejši šivalni stroji za vsako delo.

Singer s prokivalom za K 60— 5-letno jamstvo.

Ringschiff K 110—, Bobbin K 115 s prokivalom.

Za krojače K 150, 10-letna garancija.

Zastopnik 2 tovarn iz Nemčije.

JAKOB ŠULIGOJ,

UPAR

Gorica, Gospoka ulica števil. 25

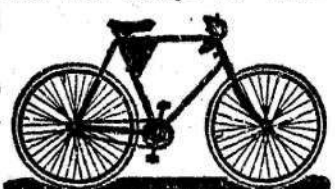

Kupujte samo dvokolesa „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in štikanje (vezenje). Stroj

’tete’ brezšivne in je jako-trpežen.

Fuške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu števil. 9. GORICA.